

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštovina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Manevri jezuitov.

V Zagrebu se vrše že pripravljala dela za jezuitski samostan in tudi Ljubljano so se že ogledavali. Jezuitje so prava sesalka za ljudstvo, kjer se prikažejo. Na najrazličnejše načine znajo se vtihotapiti med ljudstvo, tu zlepa tam zgrda, kakor jim ravno kaže. Kako rafinirana je njihova taktika, vidi si lahko pri stavbi njihovega samostana v Zagrebu. Naročili so si stavbni načrt domačega arhitekta Hrvata, delo se bo oddalo domačim obrtnikom. Najprvo se je reklo, da se bodo pozvali vsi domači obrtniki, zdaj so se že premislili in upoštevale se bodo le ponudbe gotovih tverdk, o katerih se je društvo prepričalo, da so jim naklonjene. V resnici, mora se priznati, da je te jako zvito postopanje, pridobiti in utrditi si naklonjenost izvestnih krogov!

Slučajno mi je prišla v roke mala brošura »Monita secreta« »Die geheimen Instruktionen der Jesuiten«, prevod profesorja Julija Hochstetterja. Vsebina je tako zanimiva, da vsekakor zasluži pozornosti. Ta »navodila« so namenjena le superiorjem in se imajo poveriti le nekaterim osebam družbe, ki so posebnega zaupanja vredne. »Ako bi se pa dogodilo, kar naj obvaruje Bog«, — tako se glasi v kapit. II., — »da bi prišla ta navodila v tuje roke, mora se trditi, da niso to misli družbe, in to naj potrdijo tisti naših, o katerih se gotovo vé, da so jim ta navodila neznana«. — Kaj ne, prav jezuitsko!

I. poglavje teh navodil se glasi: »Kako mora družba nastopati, ako se pripravlja na utemeljenje novega samostana v kakem kraju.« Tu se predpisuje, kako morajo biti z vsemi ljubeznivi, kako se morajo truditi, da postanejo ljudstvu priljubljeni. »Duhovske, posebno pa posvetne osebe, katerih vpliv bi mogel družbi koristiti, treba pridobiti;« »nabirati je treba milodarov, ki se imajo pa zopet razdeliti med uboge, da se opozore vsi krogi na družbo in se ji tem ra-

dodarnější pokažejo«, »naši naj se naselijo samo v bogatejših mestih«, »največje svote skušati treba dobiti od vdov«, »v vsaki provinciji naj vé samo provincijal pravo vrednost in visokost našega premoženja, naš zaklad v Rimu pa mora ostati globoka sveta skrivnost, naši naj povsod pridigujejo, da so prišli le v vzgojo mladine in v korist ljudstva«.

II. poglavje: Na kakšen način naj si očetje družbe skušajo pridobiti naklonjenost in prijateljstvo knezov, velikašev in sploh vseh vplivnih oseb. Nekaj imenitnih biserov: »Pri nadziranju vesti velikašev naj naši spovedniki poslušajo predpise onih autorjev, ki delajo vest bolj široko«, »skušnja uči, koliko dobička je imela družba od zakonskih zvez, katere je pospeševala, tako na španjskem, francoskem, poljskem dvoru i. dr.«, »posebno skrbno gledati je na to, da se knezi, veliki gospodje in uradniki tako osvoje, da nastopajo tudi proti lastnim sorodnikom in prijateljem, ako je nam v prid«. — Predpisano je še priti do raznih skrivnostij, katere se lahko izrabijo, laskati se t. t. d.

III. poglavje: »Kako je treba postopati proti onim, ki imajo v državi vpliv, ne da bi bili bogati«. Tu se glavno ozira na posvetno duhovništvo in tuja meniška društva. Laskati ali na tihem izpodrivati in pridobivati si pozicijo, katero so imeli prej drugi! Tudi v naslednjih dveh poglavjih se razpravlja o tem, dajejo se spovednikom vplivnih oseb posebni predpisi in popisujejo se manevri, kateri se uporabljajo proti konkurenci. »Treba poizvedeti slabosti druge duhovščine in jih porabiti.«

Potem pridejo 3 prav zanimiva poglavja o bogatih vdovah. VI. »Kako se pridobe bogate vdove za družbo«; VII. »Kako se ohrani naklonjenost bogatih vdov in kako naj se ravna

s premoženjem, katerega imajo«; VIII. kako se ima ravnati, da se sinovi in hčere posvete duhovniškemu poklicu ali pobožnemu življenju« — vsega skupaj 33 paragrafov. — Ne smejo se niti zopet omožiti, niti stopiti v samostan, — da jezuitje ne pridejo ob premoženje takih vdov. Navajati jih treba k posebni pobožnosti, obiskavati jih večkrat, sploh jako oprezno ž njimi postopati, pri jedni tako, pri drugi drugače. »Ako so družbi zveste in ako so se skazale radodarne, naj se jim dovoli, kar v oziru svojih srčnih potreb (!!) zahtevajo, ali zmerno in ne da bi se vzbujalo javno pohujšanje (!)«. — Jako ugodno, res! — V prvi vrsti treba skrbeti, da darujejo svoje premoženje družbi — ali, da vsaj napravijo v tem smislu testament. Otroci ne smejo postati nikakor zapreka, na to je gledati že prej. Hčere naj se že od najnežnejše mladosti obsipajo s karajočimi besedami, opomini, kaznimi itd., naj se jim vse želje odrečejo, tako, da hčere škončno, ker jim že dalje ni več mogoče življenja pri svoji materi prenašati, stopijo v kak samostan. Sinovi naj se, ako je mogoče, direktno pridobé za družbo, ali pa naj se vsaj vsa njihova vzgoja vzame v roke.

IX. poglavje je posvečeno: »O pomnoženju kolegijskih dohodkov«. Takoj prvi stavek je značilen: »Ako je mogoče, naj se noben ud ne pripusti k zadnji obljubi, ako ima še kako dedščino pričakovati. Posebno važno nalogo imajo spovedniki, katerim naj »superiorji uljudno ali energično ukažejo družbi koristiti«. Svetuje se naj, kako se postopa, da se bogastvo družbe prikrije, naj se izposoja denar, »kateri dolg se jim pozneje — ali vsaj v testamentu odpiše«. — Na bolnika treba posebno paziti. Celo jednega zvestega doktorja je dobro imeti na svoji strani, ki gleda na to, da se pokličejo jezuitje k umirajočim o pravem času. »Bolnika treba previdno navdati s strahom pred peklom ali vsaj vi-

cam i itd.« Treba jim reči: »da darovi izbrišejo vse grehe«. »Dalje naj se navajajo reki iz sv. pisma in iz del svetih očetov, ki so primerni, da vplivajo na duševno razpoloženje bolnikovo«. — (Ta manever z bolniki se pri nas sploh rabi, posebno v zadnjem času, — morda tudi vsled tajnih instrukcij od zgoraj.) — »Žene, katere tožijo čez grehe in prestopke svojih mož, naj se pouče, da vzamejo skrivaj gotovo svoto in jo darujejo Bogu, kakor pravni dar za grehe svojih mož in za pridobitev božje milosti«. — Klasično!

Da imajo jezuitje tako moč, da so se kljub vsem navalom obdržali, zahvaliti se imajo glavno svoji izvrstni organizaciji in disciplini. Celih pet poglavij teh famoznih navodil je posvečenih temu predmetu. Pred vsem se imajo oni udje, kateri niso vsprejeli duha družbe, previdno odstraniti. Vendar naj se pazi, da se pred izobčenjem zavežejo in prisežejo, da ne bodo nikdar kaj nepovoljnega čez družbo rekli ali pisali. »Superiorji pa naj napišejo vsa slabša nagnjenja, napake in grehe, katere so sami, po običaju družbe, svoj čas v olajšavo vesti odkrili, da se more družba tega materiala, ako treba, poslužiti«. Izobčenim naj se podvržejo pregreški, zaradi katerih naj jih je družba odstranila, akoravno so bili nagibi za tako odstranjenje, n. pr. premajhna gorečnost za krist družbe, ali da so iz družbenega premoženja podpirali siromašne sorodnike itd. »Družbi je jako mnogo na tem ležeče, da so izobčeni, posebno pa oni, ki so iz lastne volje iz društva izstopili, povsod popolnoma zatirani«.

Dalje je poglavje: »Kako se ima postopati napram nunam«. (Morda se še kdo spominja na škandalček v uršulinskem samostanu, v katerem je bil junak jezuitski pater, katerega so vse ljubljanske manj ali bolj pobožne ženske tako zelo spoštovale?) — Tu je govor glavno o materialnem dobičku — o nežnejših zvezah instrukcija molči, — imajo pač še ligurijevo moralno za to.

LISTEK.

Ženska v družini in v družbi.

Predavala gđ. Zofija Kvedrova v »Mestnem domu« dne 29. septembra t. l.

(Dalje.)

Nikdar naj žena ne pozabi, da se moramo vzgajati in popolnjevati, dokler živimo. Vedno naj se vzgaja, vedno naj gleda, da napreduje in to, kar doseže sama, naj daje drugim, da se tudi drugi okoristijo ob njenem trudu. Vedno naj zahteva in širi pravico in resnico, nikdar pa naj ne stavi paragrafa: »Tako je, tako mora biti!« Ljudje smo različni po temperamentu in po vzgoji, odvisni smo od razmer, od mileua, v katerem živimo. Pametna žena bo vsakega pregledala in razumela, vedela mu bo svetovati, ne da bi sama stopila s stališča, na katerem se nahaja; razumela ga bo in poznala, a sodelila ne bo vse ljudi po enem kopitu. Vsakdo ima druge lastnosti, drugačne talente, vsakdo ima dolžnost, da pospešuje in neguje svoje darove.

Trdi se navadno, da žena, ki se omoži, odmre za ostalo človeštvo; trdi se da jo mora družina popolnoma okupirati.

Jaz pa rečem: ako ima daru in ako čuti v sebi željo tudi po delovanju izven družine, bi bilo krivično, zastavljati ji pota, na katerih bi mogla koristiti drugim. Vesele je, ako ima toliko bogastva v sebi, da lahko razum družine tudi drugi ljudje sprejemajo njene dobre navode, blage misli in energična dejanja. Mož jo bo cenil tembolj in otroci je ne bodo ljubili nič manj, četudi ne posveti vsake ure izključno njim. Delovanje žene v javnosti pa naj nikdar ne postane šport, ali zabava; tudi naj o tem ne misli prelahkomiselno. Sploh pa mislim, da je izključeno da bi resna žena mogla smatrati tako delovanje kakor pripomoček v to, da se pokaže interesantno ali duhovito. Stvar je glavno, ona sama ne pride mnogo v poštev in tudi naj se zato ne trudi. Stremljenje po nekaki popularnosti, po slavi in časti je malenkostno in nevredno inteligentne žene. Ravno tako pa je malodušno in žalostno, ako se vsaka žena tako strašno boji javnega delovanja le zaradi zlobnih jezikov in strupenih opazk. Žena bi ne smela biti odvisna od tega, kar ljudje porekó, njeno lastno prepričanje naj ji bo edino vodilo. Glavna in prva stvar je, da naobražava sebe, da si sama stvari samostojno mišljenje in da misli; vse drugo pride že od sebe. Prava omika

blaži in poboljšava človeka, ustvarja značaje. Ako je človek blag in dober, razumen in premišljen, ima že vse predpogoje za srečno in plodovito življenje v sebi. Omikana žena ne bo uživala samo spoštovanja, zaupanja in ljubezni svojega moža in svojih otrok, ampak vseh, kateri jo bodo poznali. Njena pot bo uglajena in ne bo ji težko, živeti in delati po svojih idejah.

Kakor je treba mnogo truda, predno se kdo vzgoji v človeka, predno postane samostojna, plemenita, misleča osebnost, predno je res vreden svojega človečanstva, ravno tako počasi in težko se razvija individij v koristnega člana naše socialne družbe, v člana, ki ni le parazit, katerega ne vzdržujejo drugi, družba, ampak skrbi sam zase in za svoj obstanek.

Ženstvo se nekaj desetletij sem posebno bori za svojo socialno neodvisnost in samostojnost. Konservativnejši krogi obsojajo to ostro in v takem tonu, kakor da žena sili iz mirnega zavetja družine ven v eksistenčni boj samo radi nekega nezdravega častihleplja, zaradi neke pretirane težnje po svobodi. Ne pomislijo, da se žena ne bori toliko iz lastne inicijative za enakopravno socialno stališče z možem, kolikor jo v to sili beda. Ona

mora! Le redki so slučajji, kjer se žena res iz resničnega nagnjenja odpove ljubljenu možu, sreči družinskega življenja, kjer se za vselej odreka svojemu naravnemu poklicu, da se more tembolj posvetiti izvoljenemu stanu. Mnogokrat spoji dolžnosti svojega stanu v družbi s stališčem matere in soproge; največkrat pa svoj socialni poklic opusti, kakor hitro se omoži. In to je ravno: dejstvo je, da se vse žene ne more. Za nje je treba dostojnega mesta, kjer si lahko ustvarijo življenje po svoji volji, kjer si lahko pribore zadovoljstvo, ako so se morale odpovedati rodbinski sreči. To je gotovo, da je vsaka ženska ustvarjena, da postane soproga in mati, in pa poklicana in odločena, da le nekako telesno opravi to svojo nalogo. Ako se žena brez ljubezni uda možu, poniža se do navadnega stroja, njeno telo opravi svojo dolžnost, a duša molči. Naravno je, da zavedna in naobražena žena ne bo hotela prevzeti te naloge. Ako se žena omoži le zato, da postane preskrbljena, poniža se in onečasti. Omikana žena smatra poklic soproge in matere tako svetim in vzvišenim, da ga nikdar ne profanira in ustvarja iz njega navadne trgovine. Ženska naj sledi le možu, ki ga ljubi in spoštuje, — ljubi in spoštuje

XVI. poglavje govori »o zaničevanju bogastva, katero treba javno kazati«, ravno tako licemerje, kakor vse drugo. V poglavju XVIII. »o načinu, kako treba družbo pospeševati«, se še enkrat v kratkem ponavlja, kar bi moglo družbi koristiti. »Vsi naj skušajo odlikovati se v učenosti, da se otemné druge duhovniške osebe, posebno župniki, in da ljudstvo naposled zahteva, da vsa cerkvena opravila mi opravljamo«. Nasproti menihom družba »zaradi njihove zabitosti in lenobe« ne bo imela mnogo ovir. »Kraljem in knezom naj se z naukom udvarja, da bi se katoliška vera v današnjem stanju brez politike ne mogla obdržati«. Sploh bi bilo za cerkev dobro, ako bi prišle vse škofije v last družbe, da, da bi zasedala apostolsko stolico samok. — »Društvo naj skuša doseči, da se ga oni, ki ga ne ljubijo, vsaj bojé...«

S tem stavkom konča se delo, ki je bilo leta 1612. prvikrat izdano v Krakovu. Brošura Hochstetterjeva je prevod dela, katerega je zadnji bibliotekar pariških jezuitov sestavil po družini rokopisih.

Vsekakor je koristno, da se človek s to črno tropo, ki kani preplaviti Avstrijo, nekoliko bližje upozna...

V Ljubljani, 3. oktobra.

Volitve na Ogrskem.

Včeraj je volilo 278 kmetov in 51 mestnih občin ter je bilo takoj prvega dne izvoljenih 329 poslancev. Vseh poslancev skupaj pa je 413. Hrvatje pošljejo v skupni parlament svojih 40 poslancev. Boj je bil velikanski in pritožeb o terorizmu in omejevanju volilne svobode je že danes ogromno. Pri zadnjih volitvah je volilo izmed 1,022.379 volilcev samo 439.445, torej komaj 44% vseh volilcev. Po novem volilnem redu pa je sedaj volilcev mnogo več ter je bila gotovo udeležba mnogo večja. Primerilo se je mnogo izgrediv in celo krvavih pobojev. Vojaštvo, ki se je zbralo iz raznih cislitvanskih garnizij, je imelo dokaj posla. Fizionomija nove ogrske zbornice bo precej izpremenjena. Izmed dosedanjih poslancev jih je 7 umrlo. 84 pa jih ni več kandidiralo, med volilnim bojem je vrhu tega še okoli 10 bivših poslancev od kandidature odstopilo. Tako bo vsaj 1/4 poslancev novih.

Vojna v Južni Afriki.

»St. James Gazette« poroča: Javlja se, da se odpošljejo iznova velike čete v Južno Afriko ter da se sestavi več novih miličnih polkov. Tudi iz Indije odpošljejo Angleži večje čete na bojišče. Vse to kaže, da se čutijo Angleži v Južni Afriki preslabe in da se boje Burov. Kitchener premore še vedno okoli 180.000 vojakov, Burov pa je le okoli 30.000, in vendar jih Angleži s svojo ogromno, šestkratno premočjo ne le ne morejo užugati, nego se Burov celo tako boje, da jim je nujno treba pomoči iz Indije in iz Anglije! Poštenih in resnih angleških listov je za-

obednem. Če pa njeno srce še ni govorilo, če ne najde v sebi dovolj moči in nagnjenja, postati zvesta, skrbna in ljubeča soproga ravno tega moza, prava, dobra mati ravno njegovih otrok, naj se nikar ne spušča v razmerje, ki bi gotovo ne osrečilo niti nje, niti dotičnika. Sploh bi bil to prvi korak k napredku, ako bi se zakon ne smatral za nekako preskrbljenje v navadnem materialnem smislu. Ničesar ji ne bo manjkalo, namreč niti jesti, niti piti, to je danes ideal. Ako je snubač v ugodni socialni poziciji, ako ni ravno znan in priznan malovrednej, ga bodo v vsaki družini sprejeli z veseljem. Ne bo se pa vprašalo, ali sta značaja deklice in mladeniča skladna, ali je mišljenje in naziranje jednako, ako je med njima resnična prava harmonija mogoča. Kadar pa ženstvo v zakonu ne bo videlo samo »eine Versorgungsanstalt«, ampak nekaj lepšega, višjega in resnejšega, kadar bodo pri sklepanju drugi pogoji odločali in ne denar, stan, vpliv, ali le zunanja telesna lepota, takrat bo tudi zakon vršil eno nalogo v družbi, za katero je namenjen; takrat družina ne bo samo kraj, kjer se žena ukvarja z malenkostmi, kjer se otroci rode in dresirajo in kjer se mož dolgočasni, ampak družina bo središče in vir najplemenitejšega in najlepšega duševnega uživanja. (Dalje prih.)

tegadelj že sram in zato grajajo ostro vlado, Kitchenerja in njegove častnike. Vse je že nestrpno radi že dveletne vojne ter zahteva ali miru ali pa »končnega poraza Burov. Kitchener bi rad silni poraz Angležev pri fortu Itala zmanjšal s tem, da poroča sedaj o velikanskih izgubah Burov v tej 19 ur trajajoči bitki. Lažnjivi »sirdar« poroča, da so izgubili Buri okoli 500 mož ter da so svoje mrtvece pokopavali dva dni! Trdi tudi, da so burski poveljniki Potgieter, Scholz in Oppermann v boju padli. Ali znano je, da Buri za nobeno zmago ne žrtvujejo kar 500 mož, ker so s svojimi bojovníki skrajno štedljivi. Buri so zmagali nedvomno brez velikih žrtev, sicer bi se bili gotovo umaknili, ne pa vztrajali celih 19 ur. V kratkem se mora izkazati, da je Kitchener zopet zelo lagal. Tudi pri fortu Prospectu se je vršil boj, ki je trajal 10 ur. Baje so se končno Buri umaknili, zato pa so blizu ondi vzeli Angležem dolgo vrsto vozov s proviantom ter ujeli podnačelnika natske policije, Mansella. Kitchener poroča, da je mnogo Burov sedaj blizu Berthasdorpa, da je položaj v Transvaalu in Oranju »neizpremenjen« ter da stoje v Kaplandiji Buri vzhodno Drakensburga, v Traskei, blizu Sheldousa in pri Moedwillu zahodno Mogata, kjer je Delarey 30. septembra zgrabil polkovnika Kekewicha. Buri so se umaknili. Vojna se torej nadaljuje z vso strastjo, in utrujenost je zapaziti sedaj le na angleški strani.

Dopisi.

Iz Ptuj, 30. septembra. Da se me ne bode od gotove strani zopet zamenjalo z nekim kratkovidnim dopisnikom, izjavljam Vam, cenjeni g. urednik, pred vsem, da nisem kratkoviden ter vidim iz svojega zatišja prav dobro vse dogodke, ki se vrše v slavnem našem »nemškem« Ptuj. Saj sem šele pred kratkim videl celo dostavljalca zloglasne »Pettau-Zeitung«, ravno ko je nesel isto našemu prečastnemu gospodu proštu! Gospod prošt je še vedno naročnik tega lista in to najbrž iz samega strahu, da bi ga isti v svojih umazanih predalih ne »raztrgal«, kajti pred časniki ima gospod prošt »grozen strah... Na koncu mesta na okrajni cesti, ki pelje na eno stran v št. Lenart in Radgono, na drugo pa v Ljutomer, opazil sem nov kašipot s slovensko-nemškim napisom. Ker je ves ptujski okraj slovenski in tudi »nemški« Ptujčani prav dobro razumejo slovenski, ne morem razumeti, zakaj je slovenski načelnik okrajnega zastopa dal pristaviti tudi nemški napis! Naši »Nemci« postopajo tu vse drugače. Poglejte okrajni zastop mariborski, kjer imajo Nemci večino! Povsod, na vseh cestah le samonemški napisi, dasi je ves okraj v ogromni večini slovenski.

V tem oziru smo Slovenci mnogo premehki in predopustljivi in s tem le razvajamo Nemce, da postajajo od dne do dne drznejši in nesramnejši. Tako se je neki ptujski »German« raztogotil v »Gr. Tagblattu« nad gori omenjenim slovensko-nemškim napisom ter ga imenuje »eine dreiste Herausforderung des Bezirksausschusses Pettau«. Pravi, da ima slovenski napis izginiti, kajti nemško (!) mesto ptujsko nikakor ne sme trpeti slovenskih napisov (windische Aufschriststafeln)! Ta je pa dobra! Mi se le čudimo, da še ptujski Germani slovenskemu kmetu ne prepovejo prihajati v svoje štacune! Slavniki okrajni zastop pa bi dal na take napade najboljši odgovor, ako bi vse dvojezične napise v ptujskem okraju — torej tudi v mestu — odstranil ter napravil povsod samoslovenske.

Pa še nekaj sem videl, kar pa ne smem vsega povedati, ker je bilo ponoči. Le toliko povem, da so v noči od sobote na nedeljo sinovi slavne nemške kulture napadli iz »Narodnega doma« domu se vračajoče Slovence s kamenjem in palicami. O policiji pa ni bilo med tem časom ne sluha ne duha, daši je razdivjana druhal skoraj celo uro razgrajala pred »Narodnim domom«. Ker pa pride vsa zadeva pred sodnijo, Vam bodem po končani razpravi o izidu natančno poročal.

Ptujski.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. oktobra.

— **Osebna vest.** Sekundarijem v deželni bolnici je imenovan dr. Tičar.

— **Zaplemba.** Državno pravdnštvo je ukrenilo, zaseči našo včerajšnjo številko. Povod ti zasegi je bila dnevna vest o »Ljubljanskem knezoškofu«, ki je odklonil blagoslovljenje novega mostu in pa ona o »nunah v Loki«, ki so pri zadnji deželnozborski volitvi nesramno in arogantno agitirale proti narodno-naprednemu kandidatu. Kaka hudodelstva je državni pravdnik opazil bodisi v prvi, bodisi v drugi dnevni vesti, o tem nam uradno obvestilo ničesar ne pove. Posebno radovedni smo glede Loških nun, ki pri vsaki volitvi razvijajo nečuven agitacijski terorizem, zategadelj bi radi vedeli, kako hudodelstvo se zakrivi s tem, če se piše proti tem babnicam, ki bi se za volitve brigati ne smele. Volilnega terorizma loških nun si ne damo dopasti, in pričete akcije ne bomo opustili, in naj smo zaseženi vsak dan! Proti včerajšnji konfiskaciji bomo vložili ugovor. Sicer pa smo za trdno prepričani, da bode notica o nunah v Loki, prej kot bode konec oktobra, doslovno zopet natisnjena v našem listu. V to zastavimo svoje življenje!

— **Volilni shod.** V prostore gostilne g. Tučka v Novem mestu je sklical danes g. državni poslanec Ivan Plantan shod, pri katerem namerava poročati svojim volilcem o pretečenem zasedanju državnega zbora.

— **Anton Stepic.** V Višnjigori je v najlepši svoji moški dobi preminul dne 1. t. m. vrl narodnjak g. A. Stepic, župan, trgovec in posestnik, po kratki bolezni v starosti 31 let, zapustivši žuljočo soprogo in dve hčerki. Pogreb bode jutri v petek 4. t. m. ob 9. uri dopoldne. Pokojni bil je odločen pristaš narodno-napredne stranke. Še pri zadnji deželnozborski volitvi se je mnogo trudil za našega kandidata, in zaman so se duhovniki trudili, da bi spravili kremeniti ta značaj v svoj tabor. Pogrešala ga bode rodbina, pogrešala ga bode Višnja gora, a pogrešala ga bode tudi naša stranka. Naj mu je lahka zemlja slovenska, naš spomin mu ostane trajen!

— **Ali je to tudi katoliško?** V Ljubljani živita dve ženski, mačeha in hči, v največji siromašini. Hči je tudi pohabljen. Njen oče in soproj njene mačeha si je kot platnar pridobil toliko premoženje, da se iz njegove ustanove vzdržuje kanonikat, katerega uživa v Ljubljani precej tolst gospod. Trgovina, katero sta imeli po očetovi smrti mačeha in hči, je propadla docela, revici sta obožali in mestna občina ju mora podpirati z miloščino. Hči — mestna uboga, očetov denar pa uživa ljubljanski kanonik, ki ima vrhu tega še dobro plačo kot ravnatelj velikega zavoda in v Kravji dolini lepo hišo! Gospod kanonik hčere in žene svojega dobrotnika noče podpirati, nego se sam redi ob tisočakah pokojnega pobožnega platnarja! Ali je to tudi katoliško? Lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči, je učil Kristus kralj, na katerega se sklicujejo tako radi naši klerikalni prijatelji, ali v praksi uživajo mastne ustanove očetov usmiljenja vrednih pohabljenih sirot, za katere nimajo nobenega srca. Dà, dà, tako je, nervozni tovariši »Slovence«, ki se tako repenčič nad resničnim izrekom ljubljanskega župana! Pometaj najprej ogromni kup gnoja izpred lastnega praga, šele potem boš morda smel igrati vlogo sodnika drugim. Dokler pa trpiš v svoji neposrednejši bližini tak škandal, lepo miruj! Podpirajte, klerikalci, vsaj tiste, katerih kruh jeste, če že sicer ne odprete svojih mošnjikov nikdar!

— **Slovesna otvoritev cesar Franc Jožefovega jubilejskega mostu** bode jutri zjutraj ob 11. uri in se potem izroči most javnemu prometu. Pristop k slavnosti je dovoljen le osebam, ki se izkažejo z vabilom. Pri slavnosti bode sodelovala tudi meščanska godba.

— **V proslavo cesarjevega godu**, bode jutri dne 4. oktobra v stolni cerkvi običajna slovesna maša. Vojaška božja služba pa se bode vršila ob 9. uri zjutraj v Sv. Petra cerkvi. Zvečer bode v sijajno razsvetljenem deželnem gledališču

slavna predstava opere »Židinja«, ki se poje v tretjič.

— **Mirozov priredi** »Ljubljanska mešč. godba« danes zvečer ob 1/8 uri, povodom cesarjevega godu in sicer tako, da se godba ustavi pred deželnovladnim poslopjem, kjer priredi serenado. — Jutri, v petek bode godba svirala pri otvoritvi novega mostu, zvečer od 1/8—1/9 pa priredi promenadni koncert v Zvezdi.

— **Lože slovenskega gledališča.** Za slovenske predstave je oddati še naslednje lože: V parterji na levo cela loža št. 5 in polovica št. 4, potem v I. nadstropji na levi polovica št. 3 in v II. nadstropji na levi cela loža št. 3 in na desni št. 5. Pogoje je izvedeti v Šešarkovi trafikli.

— **Dihur št. 2.** Z Gorenjskega se nam piše: Prav radovedni smo pričakovali, kaj poreče »Rdeči prapor« zaradi idrijske volitve. Nismo se prav nič motili, pričakujoči, da bo zopet udrihal samo po liberalcih. Sploh je »Rdeči prapor« že bolj podoben kakemu krščansko-socialnemu listu, nego socialno-demokratskemu, ker nima grajalne besede za duhovniško počenjanje pri volitvah na Kranjskem. Vsakega poštenega socialista mora biti sram idrijskih koleg, zato so začeli gorenjski socialisti vračati »Rdeči Prapor« s pristavkom, naj ga upravništvo pošilja le Arkotu v Idrijo, gorenjski socialisti pa lahko čitajo druge, napredne liste, ker je popolnoma jasno, da je list, ki tako nesramno udriha po napredni stranki na Kranjskem, popolnoma na poti, da postane drugi »dihur«.

— **Italijansko-židovske surovosti**, ki so se vršile v tržaškem občinskem zastopu proti poslancu dr. Rybaču, ki je imel pogum, povedati židovski kliki resnico, obsojajo tudi nekateri italijanski listi. Tako navaja »Edinost« iz laškega lista »Avanti« nastopni izvod: »Laški Tržičani so imeli pravico, zahtevati od svojih arijskih (nežidovskih) poslancev, sosebno od onih, ki zastopajo četrti razred, in ki si prisvajajo lastnost, da so najapodiktnejši in najresničnejši tolmači ljudstva, od teh svojih poslancev so smeli pričakovati pošten nastop proti prostakemu postopanju gospodujoče židovske camorre. Mi bi bili iskreno pozdravili najmanjšo in najpristejšo besedo iz ust te gospode. Ali ne, tudi v tem slučaju moral je glas ljudstva priti iz ust zastopnikov slovenskega dela prebivalstva in se je moral glasiti kakor dvakratna obsodba Italijanov, ki se toliko ponašajo s svojo kulturo in poštenostjo. Svetn. Rybač je stavil vprašanje, ki je bilo sestavljeno iz najsvetejših resnic in je je stavil na način, ki ni bil za nikogar žaljiv, ne za skupnost in ne za osebe«. »Govoreč v imenu svojih slovenskih koleg in v imenu slovenskega prebivalstva, ki stoji za njimi, tolmačil je čustva poštenega glasnika svojih volilcev, služé se na pošten način pravice, ki se je vedno smatrala sveto od vseh onih — v prvi vrsti od Židov — ki priznavajo ustavno življenje. Svet. dr. Rybač je govoril v italijanskem jeziku, govoril kakor izobražena, poštena in olikana oseba gospodi, ki si tudi prisvajajo izobražbo, poštenost in oliko. Svet. dr. Rybač je govoril o dejstvih, o dejstvih, o resnici, o resnici in resnici, tisoč milj oddaljen od namena, da bi hotel koga žaliti. Proti temu možu torej, ki sedi zakonito na svojem mestu, in ki na zakonit način brani svoje ideje, izbruhal je nevihta psov in nasilstvo na uprav divjaški način. Nasilstvo, inzult in barbarično prostaštvo so že a priori organizirani na gnili camorri, sestajajoči iz izdajalcev, požeruhov, parasitov, renegatov in analfabetov. Jednemu ljudskemu zastopniku hoče se zabraniti, da bi smel odpreti usta, da pove resnico, da pove gotovi gospodi, zaveznici tukajšnje vlade, da nima poguma nastopati proti gotovim sferam, pač pa si upa demonstrirati proti trupu mrliča«. »Je-li to res, da, ali ne? Ves zdrav Trst odgovori na to vprašanje slovesnim: Res je! Ali evo tu liberalce večine, kako so zopet dokazali svoj nazadnjaški, barbarski in hotentotski značaj in hoteli s svojo številno premočjo zatreti glas resnice. Na to posveča »Avanti« svojo pažnjo postopanju posamičnih laških kampijonov, ki so se posebno odlikovali na tem barbarskem

žinu ter končuje: »In med tem, ko se je v dvorani vršilo tako sramotno početje, na katerem se zgraža ne le sleherni Lah, temveč vsako človeško bitje, ako se le ni pozverinilo, je neki visoki dostojanstvenik (Vladni zastopnik. Op. ured. »Edinosti«) mirno spal na svojem sedežu in se slednjič prebudil le v to, da je pozval k miru onega, ki je bil žrtev nasilstva.«

— **Himen.** Gospod Hrabroslav Otmar Vogrič, bivši pevovodja tržaškega »Kola« in sedaj učitelj glasbe v Mitrovici, se je zaročil z gospico Márico Schlaff.

— **Usposobljenostni izpiti za ljudske meščanske šole** pred ljubljansko komisijo se začnejo dne 4. nov. t. l. ob 8. uri zjutraj. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. oktobra t. l.

— **Št. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.** Pod geslom podružnice: Mal polóži dar, dómu na altar, katerega sta si Št. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani postavili na čelo, vršila se bo prihodnjo nedeljo 6. t. m. podružnična veselica. Razen skrbno izbrane finega vsopreda, katerega pravočasno priobčimo, preskrbela sta tudi podružnična odbora še za drugo prijetno in mikavno zabavo. Vsako nadležno izkoriščanje se bode slavnega občinstva ogibalo.

— **Surovinsko društvo črevljarjev za Kranjsko v Ljubljani** ima v nedeljo, dne 6. oktobra 1901. ob 2. uri popoldne v gostilni pri novem svetu Marije Terezije cesta št. 14. svoj izvanredni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročila. 2. Sprejem novih članov. 3. Pomen in korist društva. 4. Raznoternosti.

— **Slovensko pevsko društvo „Lipa“** priredi v nedeljo, dne 6. oktobra t. l. ljudsko veselico v gostilni »pri Majarončku«, Stara pot št. 2. Vstopnina 30 h za osebo. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Cvetoča 100letna aloa.** Prijatelj našega lista nam poroča, da je imela 100letna aloa, ter se je sedaj že popolnoma razcvetela, v nedeljo, 29. septembra t. l. izredno mnogo občudovalcev. Kakor se čuje, se bode ta aloa v kratkem odstranila, zato opozarjajo se vsi občudovalci narave, da si aloo v zadnjem času še lahko ogledajo.

— **Nov list** je začel izhajati 1. t. m. v Žaleu na Štajerskem z naslovom: »Občinski časnik«. Strokovni list za slovenske občine. V 1. številki je pojasnil urednik in izdajatelj, gosp. Ivan Kač, potrebo lista tako-le: Prepričan o veliki potrebi lista, ki bi zastopal koristi in težnje slovenskih občin, namenil sem se izdajati strokovni list »Občinski časnik«, ki bo zastopal občine v vseh zadevah. Prinašal bo v svojih predalih vse, občin se dotikajoče postav, odloke in ukaze, ter jih razpravljal vsakemu, tudi prirobnemu umevno. »Občinski časnik« bode učitelj, svetovalec v vseh občini se zadevajočih rečeh, donášal bode vzorce za pravilno slovensko uradovanje, in seznanjal župane in občinske tajnike s pravicami in dolžnostmi občin napram državi, deželi in zasebnikom. »Občinski časnik« se bo potezal za koristi občin, razkrival krivice, katere se goče, in tirjal od države in dežele, da se čuvajo koristi občin in vpoštevarjo njih težnje. »Občinski časnik« bo deloval na to, da se tako doseže enotno in edino postopanje v vseh rečeh, ki se tičejo občin in istih koristij. Sprejemal bode v svoje predale raznovrstna vprašanja o občinskih zadevah in odgovarjal možno natančno in umljivo. Dalje bode rad sprejemal dopise o raznovrstnih, občin zadevajočih rečeh, kakor tudi vsako novico, naj si bode o sreči ali nesreči. Da pa ne bode »Občinski časnik« preveč suhoparen, bo prinašal povesti iz življenja Slovencev in pa poštene kratkočasnice. Gospode občinske predstojnike, tajnike in druge gospode prosi uredništvo, da »Občinski časnik« razširjajo med priprosto ljudstvo, kajti znanje postav in postavnih predpisov nikomur ne škoduje, pač pa obvaruje škode in sitnob. Dalje naj blagovolijo pošiljati v »Občinski časnik« kratke dopise o vsaki novi zadevi, o občinskih in drugih volitvah, o zgradbi novih šol občinskih cest, mostov in drugih naprav, o vršečih se sejmi in številu prignane živine, kupcih, ceni in kakovosti živine,

o letini, množini poljskih, vinogradskih, sadnih in gozdnih pridelkov, o ceni istih in o kupcih. List »Občinski časnik« toplo priporočamo, saj smo prepričani, da je koristen in potreben. Želimo pa, da izide že 2. številka v čistem in lepem slovenskem jeziku. V 1. številki je v tem oziru marsikaj nedostatnega!

— **Pretep v Gorjah.** Pišejo nam: V popolnjenju dopisa v »Slovenskem Narodu« z dne 30. septembra konstatujemo, da se je vršil ta pretep v popolnoma klerikalni »oštariji« in sicer ob 12. zvečer v soboto in so fantje vkljub postavni prepovedi pili šnops, katerega so imeli v malhah. V klerikalni gostilni se torej tudi v prepovedanih časih sme točiti šnops in sicer preko ure. Omeniti se še mora, da je ravno ta gostilna prešla tekom 20 let že v tretje roke, oz. na tretjega gospodarja in patent se je brez vsakega dovoljenja občinskega odbora s šnopsom, trafiko in sploh z vsem gostilničarskim obrtom podelil. Naši klerikalci store vse sami, ker so na katoliški podlagi.

— **S Krškega** se nam piše, da se je letošnja trgatav prav izvrstno obnesla. Pridelalo se je veliko in dobre kapljice. Vabijo se tovarniki, da se kmalo oglase v naši sredi. S kupljenim blagom bodo zanesljivo prav zadovoljni. Županstvo v Krškem daje radevolje pojasnila, o tistih vinogradnikih, ki imajo najboljše vino.

— **Narodna čitalnica v Črnomlju.** Radi nepričakovanih ovir igrali se bodo »Rokovnjači« še le 3. nov. t. l. Vabila se bodo pravočasno razposlala.

— **Cvetje v jeseni.** Prijatelj našega lista nam piše: Danes sem vtrgala na Mokrinovem vrtu v trgu Rečica, v tistem trgu, kjer stoji slavn klerikalni »konsum« in »veleslavna posojilnica«, tole cvetje na jablani — in sem mislila na Vas! Živio »Slov. Narod«!

— **Nesreča.** Minuli ponedeljek popoldne se je peljal posestnik Franc Pavlin iz Spodnjega Pjavskega s svojo ženo Ano s semnja v Drnovem proti domu. Na okrajni cesti so se splašili konji in je voz zadel s tako silo ob cestni odrivač, da je bila Ana Pavlin več metrov daleč iz voza vržena in se je tako hudo pobila, da je nekoliko minut pozneje umrla.

— **Redek lov.** Dopisnik, ki nam je doposlal notico, natisnjeno v številki 226 od dne 20. m. m. nas prosi izjaviti, da je resnica, da je ustrelil g. Dragotin Puc planinskega orla v Begunjah nad Cerknico. Dalje piše: »Ker sem bil jaz nalagan o izjavi, katero sem prosil objaviti, blagovoli se radi časti dotičnega gospoda objaviti zgoraj omenjene vrste. Da je pa ime Franc Debevec vmes, je vzrok, ker se je pomotilo, da je ustrelil orla pred letom g. Franc Premrov, ki je ravno tako srečen bil, kakor g. Puc«. S tem je stvar razjasnjena.

— **Plemenita škofova zabava.** Pred kratkim je šel neki župnik, kolega slovitega Slomška II., obiskat svojega vladiko ter prosit ga za »debelejšo faro«. Po milostivem zaslišanju bil je dotični župnik, sicer jako »naivna« duša, povabljen tudi h kosilu, katero je dotični župnik, prišedši zvečer domov, opisaval svoji Treziki, ki je že stara blizu 60 let, pa jako rada sliši ime »Trezika«, na sledeči način: Pravzaprav imamo doma veliko boljše kuho, kakor gospod škof. Edini razloček je, da strežeta ondi dva služabnika v livreh, tukaj pa moraš to oskrbeti ti. Ja, pa kako so prijetni gospod škof, ko sem jim pripovedoval, saj veš, o kaplanu Š., ko je šel takrat na spoved, saj veš, Trezika, pa je vse zapil in ni imel družega kakor raztrgane hlače, in ko mu je ta presneti veter suknjico vzdigoval, si jo je z roko zmeraj pridrževal, da bi se mu ne videla koža! Ko pa je kaplan odhajal, je klel, strahovito hudičeval, da si pri nas ničesar ni prislužil, ter da ne odnaša s seboj nič »okroglega«, razun svoj klobuk. In vzvišeni Slomšek II. se je baje ob teh zanimivih poročilih tako zabaval in smejal, da se je tolkel ob kolena. Njegov domači kaplan pa je po obedu sam priznal župniku, da se Vzvišeni že dolgo ni tako izborno zabaval. Kot dokaz svoje milosti pa je dal ob tej priliki Slomšek II. svojemu nekdanjemu sošolcu polen žep slaščic in čokolade, kar je župnik vestno donesel svoji »Treziki«.

— **V Biljah na Goriškem** bo praznovalo dne 13. t. m. »Kmetstvo in bralno društvo« svojo desetletnico z veselico in razvitjem nove zastave.

— **Zavod sv. Nikolaja v Trstu** priredi v nedeljo, 13. t. m. prvo svojo letošnjo veselico. Ta veselica se je imela vršiti že v aprilu o priliki občnega zbora, a se je morala vsled raznih ovir preložiti na kasnejši čas. Pa tudi kasneje se je ta veselica zopet odkladala — na korist drugih društvenih veselic. Končno pa je odbor nepreklicljivo določil, da se ima veselica vršiti drugo nedeljo v oktobru, ker bi se inače sploh ne mogla več vršiti to leto.

— **Škedenjski orkester pri Trstu** priredi dne 6. t. m. svoj prvi veliki ples v dnevno razsvetljeni dvorani g. Sancin Marije Čemot v Škedenju. Začetek plesa bo ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer in bo trajal do 3. ure zjutraj. Vstopnina: moški 1 K, ženske 40 nvč.

— **Na hrvatski gimnazij v Pazinu** se je vpisalo letos 161 dijakov, in sicer šteje prvi razred 54, drugi 49 in tretji 58 učencev. Številke govore o potrebi tega gimnazija zadosti jasno.

— **Električni vozovi in mlekarice.** Ženice, ki privražajo mleko v mesto, so včasih prav samosvoje in se s svojimi vozički nečejo nikomur izogniti. Navadno vozijo po dve in dve skupaj in se pogovarjajo ter se ne zmenijo, če tudi kakega pešca z vozičkom obdregnejo. Električna cestna železnica bode tudi mlekarice naučila pravilo voziti po mestu; seveda šele potem, ko bodejo imele škodo. Danes zjutraj je na Dunajski cesti električni voz prevrnil mlekarski voziček Jere Drobežve iz Savelj. Steklenice z mlekom so se razbile. Lastnica vozička je stala tik električne železnice, se pogovarjala z neko žensko in se ni zmenila za zvonjenje električnega voza, kateri je vozil naprej in prevrnil voziček.

— **Nagla in neprevidna vožnja.** Posestnica A. St. iz Sostrega je včeraj popoldne podila svojega konja po Poljanški cesti tako naglo, da se mu sprevodnik Andrej Pogačnik ni mogel dovolj hitro izogniti, in ga je oje sunilo v hrbet in ga poškodovalo.

— **Z doma pobegnil** je 10letni deček Andrej Rep, stanujoč v Ravnikarjevih ulicah št. 8. Vzel je seboj boljše temno obleko in 5 kron denarja.

— **V železnično zapornico** se je zaletel včeraj popoldne kolesar A. K. Pokvaril si je bicikel in se poškodoval na levi roki.

— **Prepir mej branjevka.** Na Pogačarjevem trgu sta se včeraj zvečer sprli branjevki A. Z. in M. B. V prepiru in v jezi je zagrabila slednja korbo z jajci in jo vrgla na tla, da se je cedil rumenjaki po tleh. Korba z jajci je bila last branjevke A. Z.

— **Ukraden bicikel.** Včeraj zvečer okoli 8. ure je na dvorišču hiše št. 6 na Dunajski cesti ukradel neznan tat mesarju Fr. Jagru iz Spodnje Šiške bicikel, vreden 120 kron. Kolesa so temno-rudeče pleskana.

— **Zlat prstan** z zelenim kamnom je izgubil krojač I. K. neznano kje v mestu.

— **Velika nakupovanja konj v Zagrebu.** Neka dunajska firma, ki se bavi z nakupovanjem in prodajo konj, je dala zgraditi v Zagrebu štiri velikanske hleve, po 60 metrov dolge in 15 metrov široke. Konji, ki se bodo nakupovali v Zagrebu in okolici, se bodo odpravili v Južno Afriko za angleško armado.

— **Divje svinje na Hrvaškem.** Pri Paseh, županji in Ludbregu prikazale so se divje svinje ter napravljajo znatno škodo po koruziščih. Hrvatoma pa kar ni po volji ta svinjska nadležnost ter jih hočejo zgrda prepričati o svojem mišljenju. 27. septembra je ustrelil logar Luka Mušič svinjo 115 kg. težko, 4 mladiči so zbežali v gozd. Pride menda vrsta tudi na nje.

— **Carjev kapelnik.** Na njegovem potovanju v Francijo spremljal je carja tudi njegov kapelnik — Hlaváč, rodом Čeh. Nemški Viljem ga je tudi oktil z redom, in to je bil gotovo prvi Čeh, kateremu je Viljem izkazal svoje milostno velikodušje.

— **Grozna ljubezenska drama.** Iz Csakove na Ogrskem poročajo: Kmetški fant Nikolaj Schleiss iz Gilade je imel z

mlado ženo starega kmeta gostilničarja Fr. Junga razmerje. 1. t. m. je bil Schleiss poklican k vojakom. Ker se zaljubljenca nista mogla ločiti, sta sklenila skupno umreti. Zvezala sta si roke ter se vrgla pod vlak. Kolesa so jima odrezala glavi. Našli so ju kmalu na to.

— **Štrajk telefonskih uradnikov.** V Milanu so sklenili vsi tamošnji telefonski uradniki, 400 po številu, da ustavijo službovanje. Povod so dale difference z ravnateljstvom zaradi plače. Od 1. oktobra je telefonski promet v Milanu in predkrajih ustavljen.

— **Kitajski princ Čun** vrača se že v nebeško svojo domovino. Nemški cesar ga je »odlikoval« z redom črnega orla, toda mu je dal na znanje obenem, da mu ni ljubo njegovo bivanje v državi. Ljudje so se najbrž preveč zanimali za princa, in to je nevoščljivi Viljem hotel preprečiti. Pred nekaj dnevi je bil princ povabljen h koncertu — največ se mu je in njegovim drugom dopadla prva točka koncertna, ko so namreč godci ubirali svoja godala.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Črnomelj 3. oktobra.** Pri današnji volitvi občine Adlešiči županom izvoljen naprednjak Milek. Župnik Šašel je bled in prepaden, ker to je prst božji. Kaj poreče kraljica?

— **Dunaj 3. oktobra.** Na dnevnem redu seje državnega zbora dne 17. t. m. prideta proračun in finančni zakon za leto 1902.

— **Dunaj 3. oktobra.** Dr. Lueger je imel včeraj govor, v katerem je ostro prijel nemško-narodno stranko in vsenemško stranko. Dejal je, da so nemški nacionalci sramotno kapitulirali kakor vselej pred Šönererjanci, ki so izdajalci države in veleizdajice. Vlada pa gleda vse to ruvanje s prekrižanimi rokami. Šönererjanci dosežejo pri vladi vse, saj se jih boji kot vragov. Politika noja bo pritirala našo državo še v slabši položaj, kot se sploh misli. Tedaj pa bodo morali imeti ministri tudi pogum, da prevzamejo v odločilnem trenutku vso odgovornost.

— **Brno 3. oktobra.** V včerajšnji seji deželnega odbora sta se češka deželna odbornika ostro sprijela z nemškimi odborniki. Ker so vsi konceptni uradniki nemški, sta hotela Čeha, naj se imenuje tajnikom Čeh dr. Weiner. Vendar je bil s 4 nemškimi glasovi imenovan Nemec dr. Novotný. Deželni odbornik dr. Začek je udaril s pestjo ob mizo, pljunil na tla in v svojem imenu tovariša dr. Rozkošnega izjavil, da se pod takimi razmerami ne udeležita nobene seje več.

— **Budimpešta 3. oktobra.** Kandidat Appony je propadel proti kandidatu Almaschju, ki je dobil 100 glasov več. Doslej je bilo izvoljenih 300 poslancev, med temi je 203 liberalcev, 45 Kossuthovcev, 7 Ugroncev, 3 Slovaki in 2 Srba. Potrebno bo 13 ožjih volitev. Vladna stranka je pridobila 12, izgubila pa 30 mandatov, tako da ima sedaj 18 mandatov manj.

— **Bruselj 3. oktobra.** Transvaalsko poslaništvo kategorično dementuje, da bi bil predsednik namestnik Schalk-Burger predlagal lordu Kitchenerju mirovne pogoje. Lord Kitchener je poslal Schalk-Burgerju osebno izvod svoje proklamacije, na kar je Schalk-Burger odgovoril, da ostane proklamacija brez uspeha, ker Buri ne odlože orožja nikdar, ako se jim ne zajamči popolna neodvisnost.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** Meseca avgusta 1901 je 204 strank vložilo 84.914 K 33 h, 169 strank vzdignilo 42.712 K 78 h, torej več vložilo 42.201 K 55 h, 10 strankam se je izplačalo posojil 23.000 K, stanje vlog 1.768.177 K 71 h, denarni promet 280.327 K.

— **Občinska hranilnica v Krškem** je imela meseca septembra t. l. dohodkov 38.127 K 50 h in izdatkov 40.839 K 31 h. Stanje hranilnih vlog 85.490 K 17 h, stanje posojil 38.140 K. Pri drugih zavodih naložen denar 48.293 K 69 h.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 5. Dr. pr. 1114.

V petek, 4. oktobra 1901.

V praznovanju Njeg. Vel. cesarja
Francisa Jožefa I.

v slovesno razsvetljenem gledališču.

Nova opera! Nova opera!

Tretjkrat:

Zidinja.

Velika opera v petih dejanjih. Spisal E. Scribe.
Uglasbil Jacques Halévy. Kapelnik Bogomil Tomáš.
Režiser Josip Noll.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Zaloge ob 7. uri. — Konec ob 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester al. c. in kr. pub. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v nedeljo, 6. oktobra:
Popolnoma „Zaloški godec“, narodna igra s
petjem. Zvečer: „Coralie & Comp.“, francoska
veseloigra.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. septembra: Angela Židan, čevljar-
jeva hči, 5 mes., Založarjeve ulice št. 6, jetika.
Dne 29. septembra: Zofija Kremser, ognji-
čarjeva hči, 3 leta, Dunajska cesta št. 58, škar-
latica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m. Srednji srčni tlak 756-0 mm

Okt.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C.	Vet rovi	Nebo	Morje v 4 m.
2	9. zvečer	737.9	14.0	sl. jzhod del. oblak.		
3	7. zjutraj	738.3	8.8	sl. jzhod megla		
4	12. popoln.	737.7	20.7	sl. svzhod jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 14.9°, nor-
male: 12.6°.

Dunajska borza

dne 3. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.30
Avstrijska zlatna renta	118.75
Avstrijska krona renta 4%	95.50
Ogrska zlatna renta 4%	118.45
Ogrska krona renta 4%	92.50
Avstro-ogrsko bančne delnice	182.9
Kreditne delnice	616.25
London vista	239.02 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.22 1/2
20 mark	23.44
80 frankov	19.—
Italijanski bankovci	91.75
C. kr. cekini	11.31

Marija Steple roj. Šušteršič,
naznanja v svojem in v imenu svojih
hčer: Olgje in Angele prežalostno
vest, da je njih ljubljani soprog, oče,
stari oče, gospod

Anton Stepic

trgovec, posestnik in župan

danes, dne 1. oktobra, po kratki bolezn
v starosti 31 let mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb draga ranjega bo v pe-
tek, dne 4. t. m., ob 9. uri dopoludne na
farno pokopališče.

Sv. maše za dušnice brale se bodo v
župnijski cerkvi v Višnji gori.
Pokojnika priporočamo v blag spo-
min in molitev. (2151)

Višnja gora, dne 1. oktobra 1901.

Zahvala.

Za nebrojne dokaze priščrčnega so-
čutja ob bolezn in smrti našega pre-
ljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

Frana Pröckl

za darovane krasne vence, za častito
spremstvo k zadnjemu počitku ranjkega
izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem najpriščrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 2. oktobra 1901.

(2144)

V imenu svojih bratov

Fran Pröckl.

Spretni prodajalci

kateri so sposobni za depoziterje za
pivo in morejo položiti jamščino ter
imajo posebno dobra priporočila, sprej-
mejo se takoj. (2133-2)

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Nar.«.

Naročila na razkosano

srno

se vsprejemajo po nizki ceni pri

Rudolfu Petrič-u

trgovina s špecerijskim blagom in

viktualijami (2145-1)

Valvazorjev trg št. 6

nasproti križevniške cerkve.

Mejnarodna panorama.

Znamenitost I. vrste v Ljubljani.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadjarskega trga. — (Pogačarjev trg.)

Ne zamudi naj nihče posetiti

velezanimivo

Pariško razstavo 1900

ki je le do sobote, 5. oktobra,

otvorjena.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah

in praznikih, od 9. ure zjutraj do

9. ure zvečer. (2148)

Sprejme se

vrl trgovski pomočnik

(prva moč), kateri ima nastopiti kot prvi proda-
jalec v neki trgovini s špecerijskim blagom v
mestu.

Dotičnik mora biti najmanj 24 let star, vo-
jaščine prost ter imeti najboljša spričevala. Za-
hteva se popolna zmožnost obeh deželnih jezikov.
Vstopi lahko tudi takoj.

Prijazne ponudbe je poslati pod naslovom:

A. S. poštni predal št. 57. (2142-2)

Franu Cveku

v Kamniku

gromovit živio!

k njegovemu cenjenemu

imendanu.

(2150)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Ma-
rijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda) — Proga
v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osonni
vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mo-
horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih in samo v
oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih
in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m
dopoludne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru. (1893)

Prodaja posestva.

Posestvo v Špičniku, pošta Pesnica
(na Štajerskem), prej Miklautz-ovo
zemljišče, se proda pod ugodnimi po-
goji zelo ceno. Posestvo obsega 52 skupaj
se držečih oralov zemlje. Tega zemljišča
pa je: 8 oralov vrta, črez 3 orale vino-
grada, 12 oralov gozda, 18 oralov njiv,
10 oralov travnikov, zraven pa še gosposko
stanovanje, gospodarska poslopja, žgalnica,
eno poslopje za svinjerejo in ena vincarija,
vse v dobrem stanu. Zadnje more se
kupiti v inventarjem ali tudi brez njega.
Od okrajne ceste je oddaljeno 10 minut.
Cena 10.500 gld. (2097-3)

Kdor želi kupiti, naj se sam zglati
pri posestniku v Špičniku, pošta Pes-
nica.

Feliks Toman

kamnoseški mojster

Resljeva cesta št. 26. Ljubljana Resljeva cesta št. 26.

priporoča svojo največjo zalogo izdelanih

črnih nagrobnih piramid

iz švedskega granita, sljenita in labradorja lastnega izdelka, kakor tudi

nagrobne spomenike in križe

(2118-2)

od različnih najtrpežnejših marmorjev; sprejema vsakovrstna naročila na stavbena
in umetna kamnoseška dela in ima na skladišču robnike od
granita kakor tudi kocke in plošče od porfirja za tlakovanje trotovarja.

Ploče za pohištvo od različnih marmorjev po najnižji ceni.

R. Ditmar

c. in kr. dvorni dobavitelj

DUNAJ

Največja izbira

predmetov za razsvetljavo

petrolejno, plinovo

električno luč.

Petrolejske peči. (2149-1)

Najkrasnejši klobuki za dame, dekleta in otroke.

Sprejemam klobuke za novo okitenje.

Velika izbira žalovalnih klobukov.

Dunajska moda

za najnižje cene priporoča

Pavlina Recknagel

Mestni trg hiš. štev. 3.

(2147-1)

Učenec

(2148-2)

s primerno šolsko izobrazbo sprejme se
tako pri Albinu Rant-u v Kranju.

Stenografa

vsprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru.

(2134-2)

Potovalca

proti stalni plači išče tovarna na
Kranjskem. Italijansko govoreči ima
prednost. (2136-2)

Več pove upravnishvo »Slov. Nar.«.

Svarilo!

Naznanjamo, da gospod Hugo
Böhm ni opravičen za nas skle-
pati kupčij, in proglasamo pooblastilo,
katero je v njegovih rokah, za neve-
ljavno.

Ivan Jax in sin.

Na Primorskem blizu kranjske meje in ko-
lodvora nove železnice se da v najem za 5 let

lepa hiša

s 3 nastropji, koja je primerna za inženere ali
za krčmo in za prodajalnice. Kdor želi vzeti v
najem, naj se oglasi za naslov pri upravnishvu
„Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. (2135-2)

Tesarski pomočniki

(cimpermani)

se sprejmó proti dobremu pla-
čilu pri (2128-4)

Josipu Lehner-ju

tesarskemu mojstru v Ljubljani.

Pozor!

Prevzel sem za prodajo od slovite
izdelovalnice za modne izdelke na Dunaju
več komadov (2130-2)

gospejskih klobukov

najnovejše pariške mode in opozarjam na
to ugodno priliko p. n. velecenjene dame.

Prodajalnica: Hotel Greiser.

Špecijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo

„ Neilgherry aromatično- 1.40

„ krepkega okusa 1.60

„ Piraldy najfinejšega okusa 1.60

Poštno poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši

kakovosti. (12-188)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.